

P o s u d e k

na diplomovou práci Daniely M a c h o v é, napsanou na téma „Náprava nemajetkové újmy v občanském právu“ (stran 74; připojen seznam použité literatury a seznam použitých zkratek).

Práce je jako celek rozdělena do čtyř částí, kterým předchází úvod a jsou zakončeny závěrem.

V první části analyzuje diplomantka pojem nemajetkové (imateriální) újmy jak v současné podobě, tak i v historickém vývoji.

V části druhé se diplomantka věnuje již konkrétnímu rozboru nemajetkové újmy v souvislosti s ochranou osobnosti fyzické osoby.

Ve třetí části zaměřuje diplomantka svou pozornost na nápravu nemajetkové újmy v rámci odpovědnosti za škodu s důrazem na úlohu, funkci a obsah § 444 obč. zák.

V poslední části prezentuje diplomantka své výklady k ochraně názvu a dobré pověsti fyzických osob.

Závěrem diplomové práce se diplomantka zamýšlí nad budoucí úpravou ochrany osobnosti v nově připravovaném občanském zákoníku.

V první a druhé části práce se diplomantka zabývá jednak otázkami škody, jednak otázkami nemajetkové újmy a je provázejících odpovědnostních principů.

Dochází zde ke správnému závěru, že náhrada nemajetkové újmy ve formě peněžité satisfakce je s to přispět významným způsobem k účinnosti této právní ochrany.

Problémem však nadále zůstává, a k tomu se ke škodě věci diplomantka nevyjadřuje, jak využívat této formy peněžité satisfakce z hlediska zvýšení účinnosti této právní úpravy. Ukazuje se, že dosavadní praxe českých obecných soudů, která zatím nepřiznává materiální satisfakci ve větším rozsahu, ztrácí na své účinnosti

a nestimuluje dostatečnou měrou původce neoprávněných zásahů do citlivých osobnostních práv k větší bedlivosti a opatrnosti.

K problematice nápravy nemajetkové újmy podle § 13 odst. 2, 3 obč. zák., je třeba dodat, že výklady diplomantky jsou velmi svědomitě zpracovány, že vycházejí z příslušné odborné literatury a zejména že přihlížejí ve vhodných souvislostech i k poměrně rozsáhlé judikatuře. Za zvláštní zmínku stojí diplomantčin uceleně podávaný výklad okolností, které vylučují neoprávněnost zásahů do osobnostních práv. To platí zejména o kritice jako o jedné z těchto ospravedlňujících okolností a její úloze ve společenské a právní praxi. Patřičnou pozornost věnuje diplomantka v posuzované diplomové práci i jednotlivým formám soukromoprávní ochrany osobnosti fyzické osoby, zejména ochraně soudní a v jejím rámci jmenovitě ochraně satisfakční. Zaslouženou pozornost věnovala diplomantka často opomíjeným otázkám aktivní i pasivní legitimace ve věcech ochrany osobnosti. To, co zvláště oceňuji je, že se diplomantka věnovala v současné době velmi aktuální otázce promlčení práva na peněžité zadostiučinění. Jak známo, v tomto směru se část teorie výrazně odlišuje od praxe obecných soudů, která promlčení práva na peněžitou satisfakci s hlavním důrazem na platnou právní úpravu nepřipouští. To, co však mně v diplomové práci chybí, je v tomto směru vlastní diplomantčin názor. Diplomantka se omezila pouze na konstatování názorové nejednotnosti, sama však svůj vlastní názor nezaujala.

V části třetí se diplomantka zabývá náhradou nemajetkové újmy v rámci odpovědnosti za škodu. Její výklady jsou povětšinou přesvědčivé. To, co však i v této části práce postrádám, je zaujetí vlastního stanoviska ve vztahu § 444 odst. 3 a § 13 odst. 2, 3 obč. zák. Předpokládám, že se i k této otázce diplomantka vrátí při ústní obhajobě.

Celkově lze předloženou diplomovou práci hodnotit pozitivně. Zpracování je navýsost svědomité a pečlivé, přehled po literatuře a judikatuře je z obsahu diplomové práce zřejmý. Nedostatkem práce je, že v ní na dvou již výše zmíněných místech, kde jde o závažné aktuální praktické otázky chybí diplomantčino vlastní stanovisko.

Z hlediska systematického i formálního má práce velmi uspokojivou úroveň.

Předběžně práci hodnotím: 2 – 3

V Praze dne

Prof. JUDr. Jiří Švestka, DrSc.